

Sivan SOTE

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Ikääntyneiden toimintakyvyn edistämisen suunnitelma 2023-2026 Arviointi 2024

Vanhusneuvosto

18.3.2025

Tarja Hirvonen

Taustaa

- Suunnitelma ikääntyneiden toimintakyvyn edistämiseksi vuosille 2023–2026 hyväksyttiin Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 12.12.2023.
- Suunnitelmaa päivitettiin vuonna 2024 ja päivitys hyväksyttiin aluevaltuustossa 11.12.2024.
- Suunnitelman toteutumista arvioidaan tilinpäätösten yhteydessä ja seuranta tehdään osavuosikatsauksittain.
- Vuosi 2024 ensimmäinen suunnitelmavuosi.

Kuva: Pixabay

Toimintakykyisenä arjessa

- Kotihoidon miun aktiivinen arki kuntoutusjakso juurtunut kotihoitohin hyvin
- Puheeksioton ja kuntoutukseen ohjaamisen toimintamalli ei ole käynnistynyt vielä v. 2024 (pilotoitu 2023)
- Matalan kynnyksen Ikäneuvo-tyyppinen toimintaan
Seniorineuvonta Ankkurin puhelinpalvelut
Digisotekeskuksen sosiaalijohdus kaikenikäisille
- Hei ikäihminen, mitä siulle kuuluu – yhteydenotosta on luovuttu
- **Etäterapiaa** toteutettiin sekä ryhmä- että yksilötoimintana vuonna 2024
- **Muistipotilaan hoito- ja palveluketju** on käytössä, geriatrisen keskuksen palveluissa ja muistipoliklinikalla.
- Kaatumistapaturmien vastuuhenkilöt on nimetty jo lähes kaikkiin ikäalueen yksiköihin.
- Koti ikääntyä kanssani – esite on otettu käyttöön.

Yksinäisyyden vähentäminen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääntyminen

- **Hei ikäihminen, mitä siulle kuuluu- teemapäivä** järjestettiin hyvinvointialueella vuonna 2024 10 kertaa, teemalla mukana myös Lieksan seniorimessuilla, Kiteen hyvinvointimessuilla ja Joensuun Terveyspäivässä
- **Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja** myönnetään tukipalveluina asiakas- ja sosiaaliohjauksessa ja gerontologisessa sosiaalityössä
- Oppilaitosyhteistyönä toteutettava **päivätoiminta** jatkui vuonna 2024 Kiteellä, Outokummussa, Lieksassa, Nurmeksessa ja Joensuussa.
- **Etäpäivätoimintaa** toteutetaan Santrassa etähoivan asiakkaille.
- HyKe-hankeessa toteutettiin etäpäivätoiminnan pilotti, jossa etäpäivätoimintaa tarjottiin yhteisöllisen asumisen asukkaille.
- Muu päivätoiminnan kehittäminen ja laajentaminen on toistaiseksi keskeytetty
- Järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa toteutetaan etenkin asumispalveluissa, kotihoidossa niukempaa, KOTA-palveluissa aktiivista

Kuva: Antti Pitkjärvi, Siun sote

Elintapaohjaus kaikkien saatavilla

- Ikäneuvolan terveystapaamisia 272(201)
- Omaishoitajien terveystarkastukset 244 (120)
- Ryhmätoiminta: Intoa elämään –kurssit, Uniryhmät, Finger-ryhmät
- Omaolo on poistumassa käytöstä, joten sen markkinointia terveystarkastusten ja elintapaohjauksen suhteen ei ole tehty.
- Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman puheeksi otto on käytössä Ikäneuvolan terveystapaamisissa ja omais- ja perhehoitajien terveystarkastuksissa
- Tahaton painonlasku seurattava mittari kotihoidossa ja asumispalveluissa

Alueellinen yhteistyö

- Teemapäivät
- Järjestöavustukset 2024
 - Ikääntyneiden toimintakyvyn edistämiseksi 20 eri toimijalle yhteensä 27 000 €.
 - Sotaveteraanien ja -leskien toimintakyvyn tukemiseen yhteensä 5900 € (4 järjestöä)
- Ikäalue aktiivisesti mukana kumppanuuspöydissä ja HYTE-työssä
- Voimaa vanhuuteen – haku ja myönteinen päätös

Digi- ja teknologiataitojen tukeminen

- Digituki ikääntyneille hakee vielä muotoaan.
- Painopiste vuonna 2024 on ollut digialustan käyttöönoton valmistelussa.
- Digituki on ollut mukana osassa teemapäiviä.
- Teknologiapalvelut:
 - Evondos-laite käytössä 417 (v. 2023 464 yht. peruslaite ja Anna) asiakkaalla
 - Evondos-Anna laite 84 (kts. yllä) asiakkaalla
 - Turvapuhelinasiakkaiden määrä 2927 (2861 10/2023)
 - Kuvapuhelinasiakkaat 113 (100) Axitare 49 (0)

Riittävät sosiaali- ja terveystalvelut

- RAI-arvioinnit (v. 2023)
 - KOTA-palveluissa 1097 (928), määrä
 - kotihoidossa 85 % (74 %), peittävyys
 - asumispalveluissa 86 % (79 %), peittävyys
- **Omais- ja perhehoidon keskitetty puhelinpalvelu** on vakiinnuttanut toimintansa, km 730 puhelua/kk (474)
- **Omaishoidon kumulatiivinen peittävyys oli 4,8 %** (4,2 %)
- **Perhehoitoa** ei ole saatavilla kaikilla alueilla, mutta vaikka perhekotia ei olisi joka kunnassa, on perhehoito saatavissa asiakkaille koko Siun soten alueella

Kuva: Antti Pitkämä, Siun sote

Riittävät sosiaali- ja terveystalvelut

- Ympäri vuorokautisen palveluasumisen suhteellinen osuus 31.12.2024 7,42 % (7,76 %)
- Yhteisöllisen palveluasumisen suhteellinen osuus 31.12.2024 1,77 % (1,63 %)
- Keskimääräiset odotusajat, 1.7.-31.12.2024 (suluissa 2023 vastaava aika):
 - Kotihoito, sis. tilapäinen ja säännöllinen kotihoito 7 vuorokautta (8 vrk)
 - Omaishoidontuki 15 vuorokautta (17 vrk)
 - Ympäri vuorokautinen palveluasuminen 79 vuorokautta (124 vrk)

Kuva: Antti Pitkälä, Siun sote

Riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut

- Kotisairaaloiminta on käynnistynyt alkuvuodesta 2024 Keski-Karjalan alueella, kotisairaala toimii tällä hetkellä Joensuun lisäksi Kiteellä, Tohmajärvellä, Rääkkylässä, Juuassa, Nurmeksessa ja Lieksassa
- Terveyspalvelujen saatavuuden parantamiseksi toteutettava monikanavainen palveluverkon suunnittelu- ja toimeenpano viivästyi uudelleen valmistelun myötä.

Vuonna 2025 tulossa:

- Voimaa vanhuuteen -ohjelma
- Elintapaohjuksen polun päivitys ikääntyneiden näkökulmasta
- Lähisuhdeväkivalta tietoisuuden lisääminen ikäalueella
- Ennaltaehkäisevän päihdetyön polun laajentaminen ikääntyneille
- Päihteitä käyttävän asiakkaan hoito- ja palveluketju: alkoholin haitallinen käyttö ja siihen liittyvät erilliskysymykset ikääntyneiden osalta
- Teemapäivät jatkuvat

Yhdessä tehden vaikuttavimmat palvelut Kiitos

